

ÕIGUS- JA HANGETE OSAKONNA JUHATAJA KÄSKKIRI

(digitaallkirja kuupäev) nr 1-47..../...

Hankemenetluse kehtetuks tunnistamine riigihanke „Puiduvedu 2023-2028“ (viitenumber 258151) osas 5 – Hiiumaa

Vastavalt Riigimetsa Majandamise Keskuse juhatuse 29.08.2023.a. otsusega 1-32/50 kinnitatud RMK õigus- ja hangete osakonna põhimääruse punktidele 2.2.4. ja 5.4.5.:

1. Tunnistada RHS § 73 lg 3 punkti 6 alusel riigihanke „Puiduvedu 2023-2028“ (viitenumber 258151) osas 5 – Hiiumaa hankemenetlus kehtetuks, kuna selleks on ilmnenud põhjendatud vajadus.

Hankija avaldas käesoleva hanke riigihangete registris 02.01.2023, pakkumuste esitamise tähtaeg oli 15.02.2023. Raamlepingu kestuseks oli kavandatud 01.05.2023 – 30.06.2028. Osas 5 – Hiiumaa ei ole käesoleva ajani õnnestunud hankelepingut sõlmida.

25.04.2023 käskkirjaga nr 1-47.2689/4 jättis hankija riigihanke osas 5 HMPK OÜ kvalifitseerimata ning tunnistas edukaks Margo Novikov OÜ pakkumuse. Nimetatud otsused vaidlustas HMPK OÜ. Riigihangete Vaidlustuskomisjoni (edaspidi VAKO) 06.06.2023 otsusega vaidlustusasjas nr 61-23/258151 tunnistati kehtetuks otsused HMPK OÜ kvalifitseerimata jätmise ning Margo Novikov OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise kohta.

15.09.2023 käskkirjadega nr 1-47.2689/24 ja 1-47.2689/25 tunnistas hankija riigihanke osas 5 edukaks HMPK OÜ pakkumuse ja kvalifitseeris HMPK OÜ ning jättis ta kõrvaldamata. Nimetatud otsused vaidlustas Margo Novikov OÜ. VAKO 20.10.2023 otsusega vaidlustusasjas nr 147-23/258151 tunnistati kehtetuks otsus HMPK OÜ kvalifitseerimise kohta.

Eelnimetatud vaidlused tekkisid osas 5 kehtestatud tehnilist ja kutsealast suutlikkust puudutavast kvalifitseerimise tingimusest, mille kohaselt peab pakkuja omama riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul lepingulisel alusel teenusena metsamaterjali maanteevedude teostamise kogemust vähemalt 180 000 m³. VAKO 20.10.2023 otsuses on VAKO tõlgendatud nimetatud tingimust selliselt, et kvalifitseerimise tingimus on selgelt esitatud pakkuja kogemusele, mis peab olema omandatud metsamaterjali maanteeveoga, mitte metsamaterjali veoga mingil muul teel, nt asula sisesel teel. EhS § 92 lg 2 kohaselt on maantee väljaspool linnu, alevaid ja alevikke paiknev tee sõidukite ja jalakäijate liiklemiseks.

Hankija peaks uuesti hindama HMPK OÜ kvalifikatsiooni ja tegema kvalifitseerimise või kvalifitseerimata jätmise otsuse. HMPK OÜ on kvalifitseerumiseks tuginenud muuhulgas vedudele, mis on teostatud Rohuküla ja Heltermaa sadamate ning nende terminaalide vahel. Kvalifikatsiooni hindamiseks peaks hankija välja selgitama, kas HMPK OÜ poolt teostatud veod on toimunud maanteel või muul (nt asula sisesel) teel. Hankijal ei ole tema kasutuses olevaid vahendeid arvestades mõistlikult võimalik seda kindlaks teha. Hankija on kahel korral kontrollinud HMPK OÜ kvalifikatsiooni ja teinud seoses sellega korduvalt järelepärimisi HMPK OÜ-le. HMPK OÜ on muuhulgas esitanud tellijate kinnituskirjad, kuid VAKO hinnangul ei saanud hankija neid antud juhul usaldada. VAKO arvates on alust kahtlusteks, et tellijad on hinnanud ka asula sise veo maanteeveoks. Hankija arvates ei annaks tulemust järjekordne pöördumine HMPK OÜ või tellijate poole. Nad suure tõenäosusega jäävadki esitama üldsõnalisi kinnitusi nagu on korduvalt varem teinud. Selle kindlakstegemiseks, kas tegemist on maanteeveoga või asulasise veoga, ei oleks abi ka veoselehtede väljanõudmisest ja kontrollimisest. Veoselehtedel on küll märgitud veo lähtekoht ja sihtkoht, kuid mitte teekond. Lisaks on veoselehti väga suur hulk. Kuna metsaveo autorong võtab ühe veokorraga peale keskmiselt 32 m³ metsamaterjali, siis see tähendab vähemalt 180 000 : 32 = 5 625 metsamaterjali veokorda. Keskkonnaministri 21.12.2006 määruse nr 84 § 5 lg 2 kohaselt vormistatakse veoseleht üldjuhul iga koorma kohta eraldi. Hankijal puudub sellise koguse veoselehtede läbitöötamiseks aeg ja personal. Metsavedude registrist ehk EVR-st oleks võimalik saada e-veoselehti teatud ulatuses kokkuvõtlikult, kuid sellest ei ole abi selle kindlakstegemiseks, kas veod on toimunud maanteedel või muudel teedel. Samuti on jätkuvalt võimalik ka paberil veoselehe vormistamine, mille kohta puuduvad EVR-s andmed. Hankijal ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata HMPK OÜ kvalifikatsiooni – tõendid jääksid igal juhul vastuoluliseks. Kui hankija kvalifitseeriks HMPK OÜ, siis vaidlustaks vastava otsuse Margo Novikov OÜ. Kui hankija jätkaks HMPK OÜ kvalifitseerimata, siis vaidlustaks vastava otsuse HMPK OÜ ise.

Raamlepingu kestuseks oli kavandatud 01.05.2023 – 30.06.2028. Käesolevaks ajaks oleks raamleping pidanud kehtima juba pool aastat, kuid isegi kui hankemenetlust jätkata, siis ei ole raamlepingu sõlmimiseni jõudmine lähiajal tõenäoline. Seetõttu on riigihanke eesmärgi saavutamine muutunud osaliselt võimatuks.

Peale riigihanke väljakuulutamist on saanud hankijale teatavaks, et riik kaalub Hiiumaale rahvusparki loomist. Rahvusparki loomine tooks endaga kaasa raiemahtude olulise vähenemise Hiiumaal. Käesolevaks hetkeks on Hiiumaal metsamajandamise maht oluliselt vähenenud ja puudub tegelik vajadus puiduveoteenuse järele Hiiumaa piirkonnas riigihankes kavandatud mahus. Hankija ei saa uut riigihanget välja kuulutada enne, kui hankijale saavad selgeks Kliimaministeeriumi plaanid ja ootused Hiiumaa piirkonnas metsamajandamise ja looduskaitse tasakaalu saavutamise osas.

Eeltoodud põhjustel esineb vajadus hankemenetlus osas 5 kehtetuks tunnistada. Hanke osades 1, 2, 3 ja 4 on õnnestunud hankelepingud sõlmida ja neid ei puuduta hanke osas 5 menetluse kehtetuks tunnistamine.

RHS § 73 lg 3 punkti 6 kohaselt lõpeb hankemenetlus muuhulgas hankemenetluse kehtetuks tunnistamisega hankija enda otsusega põhjendatud vajaduse korral omal

algatusel. RHS § 73 lõikest 4 tulenevalt on võimalik hankemenetluse kehtetuks tunnistamine ja lõppemine ka hanke osa suhtes.

2. Käskkirja peale võib esitada vaidlustuse riigihangete vaidlustuskomisjonile riigihangete seaduse § 189 lõikes 1 sätestatud 10-päevase tähtaja jooksul.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristiina Lehtmets
Õigus- ja hangete osakonna juhataja